

## تعارض بین اصل شفافیت و محرمانگی در داوری‌های بین‌المللی

(تاریخ دریافت: ۲۲ مرداد ۱۳۹۷ تاریخ پذیرش: ۲۱ آذر ۱۳۹۷)

دکتر ربیعا اسکینی\*

استاد پژوهشگاه علوم و فنون هسته‌ای

احد خاکپور: دانشجوی دوره دکتری دانشگاه آزاد اسلامی، واحد علوم و تحقیقات

### چکیده

هدف این پژوهش مطالعه اصول «شفافیت»، «محرمانگی» و «غیرعلنی بودن داوری» در داوری‌های بین‌المللی، شامل: داوری‌های سرمایه‌گذاری بین‌المللی و داوری تجاری بین‌المللی است. شفافیت، محرمانگی و حریم خصوصی مهم‌ترین پایه‌های داوری بین‌المللی محسوب می‌شوند که با یکدیگر ارتباطی تنگاتنگ دارند. با این حال در مواردی این سه اصل مهم در موقعیت متفاوت و گاهی متضاد با یکدیگر قرار می‌گیرند. در واقع، تنش بین اصول مربوط به شفافیت و محرمانگی زمانی بیشتر می‌شود که موضوع منافع عمومی نقش اصلی و عمده را در اختلاف مطرح شده در داوری بین‌المللی ایفا کند. در چنین شرایطی، بخش خصوصی که منافع خود را در محرمانگی و حفظ حریم خصوصی می‌داند، با منافع عموم جامعه که خواستار شفافیت هرچه بیشتر در فرایند رسیدگی داوری و حل و فصل اختلافات است، در تضاد قرار می‌گیرد. در این حالت، نحوه ایجاد تعادل میان این مفاهیم، شناخت ارزش آن‌ها و چگونگی روابط آن‌ها از موضوعات مهم داوری بین‌المللی است که در این پژوهش به آن پرداخته می‌شود.

**کلید واژه‌ها:** حریم خصوصی، داوری تجاری بین‌المللی، سرمایه‌گذاری بین‌المللی، شفافیت، محرمانگی.

## مقدمه

تا مدت‌ها «محرمانگی» به مثابه ستون بنیادین ساختار داوری‌های بین‌المللی شناخته می‌شد. در واقع، یکی از اصلی‌ترین ویژگی‌های داوری، در مقابل روش رجوع به دادگاه و باعث جذابیت آن شده، اصل محرمانگی است که سبب می‌شود طرفین اختلاف، بیش از آنکه به فکر حل و فصل اختلاف خود از طریق دادگاه‌های دولتی باشند، اختلاف خود را از طریق داوری‌های خصوصی پیگیری کنند (Fabian, 2011: 4) در همین رابطه، دبیر کل وقت اتاق بازرگانی بین‌المللی (ICC)<sup>۱</sup> بیان می‌کند طرفین اختلافی که به روش‌های داوری تجاری بین‌المللی رجوع می‌کنند، یعنی شرکت‌ها، دولت‌ها و افراد خصوصی، بیشترین اهمیت را برای محرمانگی به مثابه اساسی‌ترین ویژگی نهاد داوری قائل هستند (Redfern, 2004: 27).

با وجود این، در سال‌های اخیر چنین برداشت و ویژگی‌ای از داوری بین‌المللی موجی از مخالفت‌ها را در میان دادگاه‌های برخی کشورها از جمله استرالیا، سوئد و آمریکا داشته است (R. Crook, 2012: 364). به تازگی نیز پس از طرح قواعد داوری آنسیترال<sup>۲</sup> چنین برداشتی به افکار عمومی سرایت کرده و جامعه بین‌المللی کانون توجه خود را از اصل محرمانگی به سمت اصل شفافیت برگردانده است (Edited by Malatesta, and Sali, 2013: XIX).

از سوی دیگر، برخی نویسندگان هنوز بر این عقیده‌اند که محرمانگی بخش اساسی و جدایی‌ناپذیر داوری محسوب می‌شود؛ صرف نظر از اینکه این موضوع در قرارداد داوری ذکر شده است یا نه. درحقیقت، به عقیده این نویسندگان، محرمانگی جزء ذاتی و طبیعی قرارداد داوری است، هر چند که چنین موضوعی در قرارداد داوری گنجانده نشده باشد. از سوی دیگر، برخی نویسندگان با این موضوع مخالف هستند. از این منظر، داوری به تنهایی نمی‌تواند محرمانه باشد، مگر اینکه طرفین قرارداد داوری این موضوع را به طور آشکار در قرارداد خود تصریح کرده باشند. پس این نهاد قرارداد داوری و قانون حاکم بر آن است که تعیین می‌کند آیا تعهدی بر محرمانگی وجود دارد یا خیر؟

بر این اساس، دیدگاه‌ها و نظریات متفاوت نشان‌دهنده نبود وفاق عمومی و قطعی بر تعهد بر

1. International Chamber of Commerce
2. UNCITRAL Arbitration Rules

محرمانگی در عرصه داوری است. حتی اگر بپذیریم که باید تا حدی تعهد به محرمانگی در داوری وجود داشته باشد، موضوع و چالش مهمی که در این زمینه با آن روبه‌رو هستیم، تعیین حدود چنین تعهدی است. با این حال، هدف در تحقیق تعیین این موضوع نیست که آیا محرمانگی تعهد ضمنی در داوری‌های بین‌المللی است یا خیر؟ بلکه هدف اصلی نحوه برقراری تعادل میان اصول محرمانگی و شفافیت در فرایند رسیدگی داوری‌های بین‌المللی است.

با توجه به آنچه بیان شد، اولین بخش این مقاله مفاهیم «محرمانگی»، «رسیدگی غیرعلنی» و «شفافیت» در داوری‌های بین‌المللی تعریف شده است. در بخش دوم، به چالش میان اصول شفافیت و محرمانگی در داوری‌های تجاری بین‌المللی و داوری‌های سرمایه‌گذاری بین‌المللی پرداخته شده است و در نهایت در بخش سوم، نحوه ایجاد تعادل میان اصول شفافیت و محرمانگی در شرایط و موقعیت‌های متضاد بررسی شده است.

## ۱. تعاریف

بسیاری از نویسندگان تعاریفی دقیق درباره مفاهیم مربوط به رسیدگی خصوصی<sup>۱</sup> و محرمانگی<sup>۲</sup> در داوری‌های بین‌المللی ارائه داده‌اند و به این مقوله پرداخته‌اند که آیا این موضوعات با یکدیگر متفاوت هستند یا خیر. با وجود اینکه مفهوم اصل محرمانگی به خصوصی بودن فرایند داوری مربوط می‌شود، تفاوت‌هایی میان این دو مفهوم مشابه وجود دارد.

### ۱-۱. رسیدگی خصوصی در مقابل محرمانگی

مطابق با اصل حریم خصوصی در داوری، تنها طرفین دعوی و نمایندگان آن‌ها، شاهدان و داوران حق شرکت در فرایند داوری و اطلاع از محتویات را دارند؛ درحالی‌که براساس اصل محرمانگی، طرفین دعوی و نمایندگان آن‌ها، داوران و هر شخصی که به نحوی با فرایند داوری ارتباط دارند، ملزم به افشا نکردن اطلاعات مربوط به داوری از جمله: اسناد و مدارک، دلایل، جلسات استماع، دادخواست‌ها، دفاعیه‌ها، رأی داوری و اسناد و مدارک مربوطه هستند (Weixia, 2006: 2).

---

1. Privacy

2. Confidentiality

به عبارت دیگر، مفهوم حریم خصوصی مانع مشارکت اشخاص ثالث در فرایند حل و فصل اختلافات می‌شود، درحالی‌که محرمانگی از افشای اطلاعات مربوط به داوری در هر شکل و نوعی از سوی افراد و اشخاص دخیل در فرایند داوری جلوگیری می‌کند؛ یعنی حریم خصوصی لزوماً محرمانگی را به همراه ندارد. یعنی حتی در صورتی که فرایند رسیدگی داوری به صورت کاملاً خصوصی برگزار شود، این امر بدین معنی نیست که اطلاعات و اسناد و مدارک مربوط به داوری محرمانه خواهد ماند. حتی افراد و اشخاص دخیل در فرایند رسیدگی داوری نیز الزامی به حفظ محرمانگی نخواهند داشت (Argen, 2014: 215).

با این حال، دو مفهوم محرمانگی و حریم خصوصی به نوعی دو روی یک سکه هستند. درحقیقت، زمانی که طرفین داوری درصدد حل و فصل اختلاف خویش به صورت خصوصی و بدون دخالت اشخاص ثالث در فرایند رسیدگی هستند؛ برای ایشان مهم است که محتوا و اطلاعات مربوط به داوری افشا نشود و جانب محرمانگی رعایت گردد (2: Weixia, Op Cit). از سوی دیگر، قرارداد داوری نیز مانند هر قرارداد دیگری تحت حاکمیت «آزادی اراده» است و طرفین قرارداد داوری می‌توانند به صورت آزادانه درباره شروط محرمانگی و حریم خصوصی تصمیم‌گیری کنند. همچنین به منظور اجتناب از هرگونه اختلافی درباره اینکه آیا این دو اصل جزء اصول ذاتی و طبیعی قرارداد داوری محسوب می‌شود یا نه، این شروط را به صورت صریح در قرارداد داوری خویش درج کنند.

با وجود حاکمیت آزادی اراده در قرارداد داوری و اینکه محرمانگی و رسیدگی غیرعلنی جزء مهم‌ترین اصول و امتیازات داوری محسوب می‌شود؛ لکن برخی محدودیت‌ها وجود دارد که مانعی بر سر راه اعمال آزادی اراده طرفین محسوب می‌شوند؛ محدودیت‌هایی که معمولاً به دلیل اعمال قوانین و مقررات داخلی و بین‌المللی مانند افشای اطلاعات در مقابل مقامات دولتی، اجرای آرای داوری در دادگاه‌های داخلی، الزام به افشای اطلاعات مربوط به شرکت‌های دولتی و در نهایت مهم‌ترین محدودیت آزادی اراده یعنی «منفعت عمومی» (Public Interest) حاکم است (Szalay, 2015-2016: 14-17) و در ادامه مقاله به بررسی آن‌ها پرداخته می‌شود.

## ۱-۲. شفافیت

تعریف دقیقی از مفهوم شفافیت در داوری‌های بین‌المللی وجود ندارد. نه تنها نویسندگان

حقوقی بلکه سازمان‌های بین‌المللی مربوط، تعاریف متفاوتی از این موضوع ارائه کرده‌اند. بر این اساس، کارگروه داوری و سازش کمیسیون حقوق تجارت بین‌الملل سازمان ملل (آنسیترال)<sup>۱</sup> تلاش می‌کند تا تعریفی از مفهوم شفافیت ارائه کند. مهم‌ترین مسائلی که باید درباره موضوع شفافیت مدنظر قرار بگیرد، عبارت‌اند از: علنی بودن شروع رسیدگی داوری، انتشار اسناد و مدارک مربوط به داوری (از جمله دادخواست‌ها، دفاعیه‌ها، رأی داوری و اسناد و مدارک مربوط)، ارسال دفاعیه کتبی<sup>۲</sup> شخص ثالث ذی‌نفع در دعوی، برگزاری جلسات دفاع عمومی، انتشار آرای داوری، استثنائات مربوط به قواعد شفافیت و [همچنین] ثبت و بایگانی اطلاعات منتشره مربوط به داوری (Ruscilla, 2015: 3).

بر اساس اصل شفافیت، فرایند رسیدگی و حل و فصل اختلافات باید به صورت علنی برگزار و هرگونه اسناد و مدارک مربوط به آن و آرای داوری باید منتشر و در دسترس عموم قرار بگیرد. از سوی دیگر اشخاص ثالث (ذی‌نفع)، باید حق ارسال دفاعیه کتبی در راستای حمایت از منافع خود در دعوی را داشته باشند.

دلیل گرایش روزافزون به اصل شفافیت در داوری‌های بین‌المللی، اولاً منافع عمومی و ثانیاً حمایت از آن در پرونده‌های داوری است که برد و باخت در داوری به نوعی بر منافع عموم مردم جامعه تأثیر می‌گذارد. در نتیجه، در چنین پرونده‌هایی که فرایند رسیدگی داوری، اسناد و مدارک مربوط به آن و رأی داوری صادره به نحوی منافع عموم را متأثر می‌کند، مردمی که در آن جامعه زندگی می‌کنند و تحت تأثیر مستقیم یا غیرمستقیم چنین اختلافاتی قرار می‌گیرند، حق دارند که از فرایند رسیدگی داوری علم و آگاهی داشته باشند (Argen, 2014: 209).

## ۲. شفافیت در تقابل با محرمانگی

همان‌طور که پیش از این اشاره شد، مفاهیم محرمانگی و شفافیت در مواردی با هم متعارض هستند و نمی‌توانند هر دو به صورت هم‌زمان اعمال شوند. در واقع، وقتی که طرفین داوری می‌خواهند دعوی خویش را به صورت محرمانه حل و فصل کنند، از شفافیت در فرایند حل و فصل

1 . United Nations Commission on International Trade Law (UNCITRAL)

2 . Amicus Curiae

اختلافات اجتناب می‌کنند. در این صورت آیا مفاهیم مربوط به محرمانگی و شفافیت در تقابل با یکدیگر هستند؟ و در چه شرایطی این تقابل به وجود می‌آید و اینکه در موارد تقابل چگونه باید بین این دو مفهوم حالت تعادل ایجاد کرد؟

بر این اساس و به‌منظور تبیین موضوع باید میان دو موقعیت داوری‌های سرمایه‌گذاری و داوری تجاری بین‌المللی تمایز قائل باشیم:

## ۲-۱. داوری سرمایه‌گذاری<sup>۱</sup>

در مواردی که دو فرد یا شخص خصوصی به حل و فصل اختلافات خود می‌پردازند، معمولاً می‌توانند به‌طور آزادانه، فرایند رسیدگی داوری را تعیین کنند. اما زمانی که یکی از طرفین، دولت یا نهادهای دولتی وابسته است، وضعیت کمی متفاوت‌تر است. در مواردی که دولت یا نهادهای وابسته دولتی یکی از طرفین داوری قرار می‌گیرند، بحث مربوط به منفعت عمومی مسئله‌ای اساسی به‌شمار می‌آید که نیازمند شفافیت در فرایند حل و فصل اختلافات از طریق داوری است.

درحقیقت، در قراردادهای دولتی مهم‌ترین و اصلی‌ترین ذی‌نفع قراردادهای فرایند رسیدگی داوری، عموم جامعه است و این امر سبب می‌شود؛ این موضوع دلیلی مشروع و قابل توجه بر محدودیت اصول محرمانگی و غیرعلنی بودن رسیدگی در داوری‌های سرمایه‌گذاری به حساب بیاید. با اینکه اصول محرمانگی و حریم خصوصی تا مدت‌ها به‌مثابه تنها اصول حاکم بر داوری ایفای نقش داشته‌اند؛ ظهور داوری‌های سرمایه‌گذاری که نیازمند حمایت بیشتر از منافع عموم جامعه است، مرکز توجه‌ها را به‌سوی اصل شفافیت سوق داده و این اصول (محرمانگی و شفافیت) را در موقعیتی متضاد قرار داده است. در نتیجه رشد و توسعه داوری‌های سرمایه‌گذاری، مفاهیم محرمانگی و حریم خصوصی را به‌مثابه اصول اساسی انواع داوری‌ها تحت تأثیر قرار داده است (Szalay, Op Cit: 15).

حال در موردی که بحث منافع عمومی در داوری‌های سرمایه‌گذاری و حتی داوری‌های تجاری مطرح می‌شود، محرمانگی باید به نفع اصل شفافیت کنار گذاشته شود؛ زیرا در دعاوی با نفع عمومی، این حق عموم جامعه است که نسبت به چنین مسائلی علم و آگاهی داشته باشند. درواقع

### 1. Investor-State Arbitration

این وظیفه دولت‌هاست تا تمام اطلاعات لازم و ضروری را درباره مسائلی که ممکن است به‌طور مستقیم یا غیرمستقیم منافع عموم جامعه را تحت تأثیر قرار می‌دهد، به اطلاع آن‌ها برساند. شفافیت در داوری‌های سرمایه‌گذاری نه تنها به اطلاع‌رسانی یا دسترسی عمومی به فرایند رسیدگی و حل و فصل دعوی از طریق داوری مربوط می‌شود، بلکه با انتشار اسناد و اطلاعات مربوط به داوری و رأی داوری صادره، همچنین ارسال دفاعیه کتبی شخص ثالث (ذی‌نفع) در دعوی ارتباط می‌یابد.

در سال‌های اخیر، تلاش‌های زیادی به‌ویژه در سطح بین‌الملل، دولت‌ها و سازمان‌های بین‌المللی، به منظور افزایش سطح شفافیت در فرایند حل و فصل اختلافات صورت گرفته است؛ از جمله: قواعد شفافیت در داوری‌های سرمایه‌گذاری کمیسیون تجارت بین‌الملل سازمان ملل متحد (آنسیترال) در سال ۲۰۱۴<sup>۱</sup>، کنوانسیون موریس در مورد شفافیت در سال ۲۰۱۵<sup>۲</sup> دفتر ثبت شفافیت آنسیترال<sup>۳</sup> و قواعد محرمانگی و شفافیت مرکز بین‌المللی حل و فصل اختلافات سرمایه‌گذاری.<sup>۴</sup>

## ۲-۱-۱. قواعد شفافیت آنسیترال

قواعد شفافیت در داوری معاهداتی دولت- سرمایه‌گذار، مصوب کمیسیون حقوق تجارت بین‌الملل سازمان ملل متحد (آنسیترال) که از اول آوریل ۲۰۱۴ لازم‌الاجرا شده است، مجموعه قواعد و مقرراتی به شمار می‌آید که در راستای افزایش بیشتر شفافیت در داوری‌های مربوط به سرمایه‌گذاری تدوین شده است.<sup>۵</sup> باید توجه داشت که کار کمیسیون حقوق تجارت سازمان ملل

1. United Nations Commission on International Trade Law (UNCITRAL) Rules on Transparency in investor-state arbitration 2014

2. Mauritius Convention on transparency, 2015.

3. The UNCITRAL Transparency Registry

4. The International Centre for Settlement of International Disputes (ICSID) rules on confidentiality and transparency.

5. United Nations Commission on International Trade Law, UNCITRAL Rules on Transparency in Treaty-based Investor-State Arbitration (effective date: 1 April 2014), Available at: <[http://www.uncitral.org/uncitral/en/uncitral\\_texts/arbitration/2014Transparency.html](http://www.uncitral.org/uncitral/en/uncitral_texts/arbitration/2014Transparency.html)>

/en/uncitral\_texts/arbitration/2014Transparency.html, Last Visited: 2018-02-20

(آنستیتال) در زمینه شفافیت در داوری دولت- سرمایه گذار بوده و نشأت گرفته از تجربه طولانی این نهاد تخصصی سازمان ملل در حوزه داوری بین‌المللی است. آنستیتال با به رسمیت شناختن نقش سرمایه‌گذاری به‌مثابه ابزاری برای توسعه پایدار و اهمیت تضمین شفافیت در داوری دولت - سرمایه گذار، بررسی موضوع شفافیت را در سال ۲۰۱۰ آغاز و در سال ۲۰۱۳ «قواعد آنستیتال در داوری معاهداتی دولت سرمایه‌گذار» موسوم به «قواعد شفافیت» را به تصویب رساند.

قواعد شفافیت که از اول آوریل ۲۰۱۴ لازم‌الاجرا شده، نمایانگر تغییر بنیادین در وضعیت کنونی داوری دولت- سرمایه گذار است که معمولاً پشت درهای بسته و دور از چشم مردم برگزار می‌شد. قواعد شفافیت با تصدیق نقش بنیادین افکار عمومی، در مقام ذی‌نفع در اختلافات دولت سرمایه‌گذار، سطحی از شفافیت و دسترسی افکار عمومی نسبت به این اختلافات را فراهم می‌کند که تاکنون بی‌سابقه بوده است. این قواعد ماهیتی ابتکاری داشته و بین منافع عمومی در دسترس به اطلاعات و منافع طرف‌های اختلاف در برخورداری از روش حل و فصل منصفانه و کارآمد توازن برقرار می‌کند.<sup>۱</sup> براساس ماده ۱، قلمرو اعمال این قواعد به قراردادهای داوری‌های سرمایه‌گذاری محدود بوده که با قواعد داوری آنستیتال مطابق دارد و پس از اول آوریل ۲۰۱۴ منعقد شده باشد، مگر اینکه طرفین قرارداد به نحو دیگری توافق کرده باشند (UNCITRAL Rules on Transparency in Treaty-based Investor-state Arbitration, Art.1, para. 1). در مجموع قواعد شفافیت آنستیتال به موارد گوناگونی برای افزایش شفافیت در داوری‌های مربوط به سرمایه‌گذاری توجه کرده است. این اقدامات عبارت‌اند از:

الف) انتشار اسناد و مدارک رسیدگی (مواد ۲ و ۳)؛

ب) ارسال دفاعیه کتبی شخص ثالث ذی‌نفع در دعوی (مواد ۴ و ۵)؛

ج) برگزاری جلسات استماع به‌صورت علنی (ماده ۶).

در نتیجه، مطابق با قواعد شفافیت آنستیتال، طرفین اختلاف درباره داوری سرمایه‌گذاری نه تنها حق محرمانه نگه‌داشتن اختلاف خود از عموم را ندارند، بلکه ملزم به انتشار برخی اسناد و مدارک مربوط به جریان رسیدگی داوری هستند و باید این مجوز و امکان را برای اشخاص ذی‌نفع فراهم کنند تا در فرایند حل و فصل اختلافات مشارکت داشته باشند.

۱. پایگاه خبری و تحلیلی سیمرخ عدالت، ۲۴ خرداد ۱۳۹۴

درحقیقت، قواعد شفافیت آنسیترال جایگزین قواعد قدیمی داوری آنسیترال شدند که بیشتر با محوریت محرمانگی و غیرعلنی بودن فرایند داوری اعمال می‌شوند.

## ۲-۱-۲. کنوانسیون موریس درباره شفافیت

کنوانسیون ملل متحد درباره شفافیت در داوری دولت سرمایه‌گذار (کنوانسیون شفافیت موریس، ۲۰۱۴) که از ۱۸ اکتبر ۲۰۱۷ لازم‌الاجرا شده است، دربردارنده قواعد و مقرراتی برای دولت‌های طرف قراردادهای سرمایه‌گذاری است که از این طریق آن‌ها را تشویق کند که قواعد شفافیت در داوری معاهداتی دولت - سرمایه‌گذار مصوب کمیسیون حقوق تجارت بین‌الملل سازمان ملل متحد (آنسیترال) یا به عبارتی «قواعد شفافیت» را در داوری‌های سرمایه‌گذاری خویش اعمال کنند. به موجب «کنوانسیون موریس درباره شفافیت»، دولت‌های عضو می‌توانند «قواعد شفافیت آنسیترال» را در اختلافات ناشی از ۳ هزار معاهده دوجانبه و چندجانبه قبلی منعقدشده میان دولت‌ها به کار بگیرند. در عین حال، کنوانسیون مزبور این امکان را فراهم می‌کند که دولت‌های متعاقد به‌مثابه حق شرط برخی معاهدات سرمایه‌گذاری خود را از شمول کنوانسیون، قواعد داوری خاص یا اعمال یک‌جانبه مستثنا کنند. قواعد شفافیت به‌همراه کنوانسیون شفافیت موریس که درمجموع «استانداردهای آنسیترال درباره شفافیت» نام گرفته‌اند، شفافیت را در داوری معاهداتی دولت سرمایه‌گذار ارتقا می‌دهند و به گسترش دانش عمومی درباره چنین شیوه‌های حل و فصل اختلافاتی می‌پردازند. تصویب استانداردهای آنسیترال درباره شفافیت را به‌جرت می‌توان موفق‌ترین تلاش چندجانبه اخیر برای اصلاح داوری سرمایه‌گذاری نامید (منبع پیشین).

درواقع کنوانسیون شفافیت موریس از سویی درصدد حمایت از منافع عموم جامعه و منافع طرفین اختلاف در داوری‌های دولت - سرمایه‌گذار است و از سوی دیگر به‌دنبال افزایش سطح شفافیت و افزایش کارایی فرآیند رسیدگی و حل و فصل اختلافات سرمایه‌گذاری است.

## ۲-۱-۳. دفتر ثبت شفافیت آنسیترال

در کنار قواعد و مقررات شفافیت مذکور، کنوانسیون حقوق تجارت بین‌الملل ملل متحد (آنسیترال) همچنین «دفتر مرکزی انتشار اسناد و اطلاعات داوری معاهداتی دولت - سرمایه‌گذار» را در اول آوریل سال ۲۰۱۴ ایجاد کرده است. دفتر ثبت شفافیت براساس قواعد شفافیت آنسیترال

ایجاد شده است. در نتیجه در راستای دستیابی به اهداف و اجرای مقررات تعیین شده در این قواعد یعنی افزایش سطح شفافیت، این دفتر تلاش می‌کند تا تمام اطلاعات و اسناد و مدارک مربوط به داوری‌های معاهداتی دولت - سرمایه‌گذار را در صورت رضایت طرفین منتشر کرده و در دسترس عموم قرار دهد.<sup>۱</sup>

#### ۲-۱-۴. قواعد و مقررات داوری

مرکز بین‌المللی حل و فصل اختلافات سرمایه‌گذاری (ایکسید) در سال ۱۹۶۶ به واسطه «کنوانسیون حل و فصل اختلافات سرمایه‌گذاری میان دولت‌ها و اتباع سایر دول» تأسیس شد. به موجب ماده ۴۴ این کنوانسیون، داوری‌های مربوط به اختلافات سرمایه‌گذاری مطابق قواعد داوری ایکسید حل و فصل خواهد شد. به همین منظور، اولین نسخه قواعد داوری ایکسید در سال ۱۹۶۷ انتشار یافت و پس از آن در سال‌های ۱۹۸۴، ۲۰۰۲ و ۲۰۰۶ بازبینی و اصلاح شد.

قواعد داوری یا مقررات آیین دادرسی داوری ایکسید<sup>۲</sup> مصوب مرکز بین‌المللی حل و فصل اختلافات بین‌المللی سرمایه‌گذاری بانک جهانی نیز شامل قواعد و مقرراتی چند درباره افزایش سطح شفافیت در داوری‌های دولت- سرمایه‌گذار است. این قواعد و مقررات، شفافیت را در موارد زیر اعمال می‌کند:

الف) قواعد مربوط به امکان برگزاری جلسات داوری به صورت علنی (قاعده (۲) ۳۲ و (۲) ۳۹)؛

ب) قواعد مربوط به انتشار هر چه سریع‌تر آرای صادره (قاعده (۴) ۴۸ و (۳) ۵۳)؛

پ) امکان ارسال دفاعیه کتبی از سوی اشخاص ثالث ذی‌نفع (قاعده (۲) ۳۷ و (۳) ۴۱)

ت) قواعد داوری ایکسید که با هدف توجه به ویژگی‌های خاص اختلافات سرمایه‌گذاری

بین‌المللی و طرف‌های درگیر در این گونه اختلافات تدوین شده است؛

ج) بنابراین این قواعد توازن دقیقی میان منافع دولت‌های میزبان و سرمایه‌گذاران خصوصی

1. United Nations Commission on International Trade Law, Transparency Registry (a repository for the publication of information and documents in treaty-based investor-State arbitration), Available at: <<http://www.uncitral.org/transparency-registry/en/introduction.html>>, Last Visited: 2018-02-21.

2. The Rules of Procedure for Arbitration Proceedings (the Arbitration Rules)

ایجاد می‌کند.

برخلاف داوری‌های تجاری میان دو فرد یا شخص خصوصی، موضوع داوری دولت- سرمایه‌گذار یا داوری‌های سرمایه‌گذاری بیشتر تحت نظر و کنترل عموم جامعه، رسانه‌ها، دولت، سازمان‌های غیردولتی و... قرار می‌گیرد. درحقیقت، مسئله‌ای که داوری سرمایه‌گذاری را مهم جلوه می‌کند، منفعت عمومی است که داوری‌های تجاری بین دو شخص خصوصی غالباً خالی از آن هستند. به‌طور کلی، هر کدام از طرفین دعوی امکان بالقوه‌ای برای باخت نتیجه دعوی دارند که در نهایت بر موقعیت مالی و اقتصادی آنان تأثیرگذار خواهد بود. پس در مواردی که یکی از طرفین دعوی دولت یا نهادهای دولتی است، شهروندان آن دولت به‌مثابه ذی‌نفع نهایی- حقیقی دعوی، حق کسب علم و آگاهی از فرایند رسیدگی و اسناد و اطلاعات مربوط به آن را دارند. افزایش روزافزون قواعد و مقررات بین‌المللی در راستای افزایش شفافیت در داوری‌های بین‌المللی، به‌ویژه در داوری‌های سرمایه‌گذاری نشان می‌دهد که جامعه بین‌المللی برای حمایت بیشتر از منافع عمومی به‌جای حفظ منافع شخصی تلاش می‌کند.

## ۲-۲. داوری‌های تجاری بین‌المللی

برخلاف داوری‌های سرمایه‌گذاری که موضوع شفافیت نه جزء ذاتی و طبیعی داوری‌های تجاری بین‌المللی محسوب می‌شود و نه قواعد و مقررات بین‌المللی همچون قواعد شفافیت آنسیترال، کنوانسیون موریس، در زمینه داوری‌های تجاری اعمال می‌شوند. درحقیقت، ماهیت دلایلی که از شفافیت در داوری‌های سرمایه‌گذاری حمایت می‌کند موضوعیت خود را در داوری‌های تجاری بین‌المللی از دست می‌دهد<sup>۱</sup> در داوری‌های تجاری بین‌المللی، به‌استثنای مواردی خاص، منافع شخصی طرفین دعوی قرارداد نسبت به منافع عموم جامعه نقش پررنگ‌تری دارد؛ به همین خاطر در داوری‌های تجاری بین‌المللی، شرکت‌های تجاری و فعالان بازرگانی همیشه به حل و فصل اختلافات بالفعل و بالقوه خود از طریق داوری می‌پردازند زیرا از این طریق می‌توان از اسرار تجاری یا هر نوع اطلاعات محرمانه محافظت کرد (6, Op Cit, Ruscalla).

1. Report by the Committee on International Commercial Disputes of the Association of the Bar of the City of New York, 2014: 3-4.

در داوری‌های تجاری بین‌المللی، بنا به دلایلی که بیان خواهد شد، اصول محرمانگی و حمایت از حریم خصوصی نقشی بسیار مهم و پررنگ نسبت به اصل شفافیت ایفا دارند. یکی از این دلایل به شهرت و اعتبار تجاری طرفین اختلاف مربوط است که موضوع بسیار مهمی برای فعالان تجاری (در سطح داخلی و در سطح بین‌المللی) به‌ویژه برای شرکت‌های بزرگ تجاری و اقتصادی محسوب می‌شود. طرفین اختلاف معمولاً دوست ندارند دعاوی آن‌ها به عموم جامعه منتقل شود؛ به‌ویژه در مواردی که علیه آن‌ها یا کسب‌وکار ایشان، ادعای نبود صداقت، کلاه‌برداری، فریب، فقدان منابع مالی کافی، عدم کیفیت کالاهای تولیدی و ادعاهایی از این دست مطرح باشد که حیثیت تجاری آن‌ها را خدشه‌دار می‌کند. در نتیجه در مواردی که رأی داوری علیه آنان صادر می‌شود، هیچ‌گونه تمایلی بر انتشار آرای داوری صادره یا اسناد و اطلاعات مربوط به دعوی را ندارند؛ زیرا در این صورت علاوه بر پرونده، اعتماد عمومی جامعه را نیز از دست خواهند داد.

موضوع دیگر درباره محرمانگی در داوری‌های تجاری بین‌المللی این است که در صورت برگزاری جلسه رسیدگی، نحوه داوری به‌صورت علنی یا انتشار اطلاعات مربوط به آن، نحوه دفاع طرفین از ادعاهای خویش و اسناد، مدارک و ادله استفاده‌شده در حمایت از ادعای خود نیز بالطبع متفاوت با این خواهد بود که داوری به‌صورت محرمانه برگزار شود. به همین دلیل شاید یکی از مهم‌ترین امتیازات داوری‌های تجاری بین‌المللی این است که از اطلاعات محرمانه یا اسرار تجاری فعالان تجاری حمایت می‌کند. در نتیجه چنین دلایلی اثبات می‌کند که حمایت از منافع خصوصی طرفین دعوی، مقتضی برگزاری جلسات رسیدگی داوری‌های تجاری به‌صورت کاملاً محرمانه و بدون اعمال قواعد و مقررات مربوط به شفافیت است (G. Buys, 2003: 123) علاوه بر این، محرمانگی می‌تواند ماهیت تخصصی (شبکه‌های عصبی، تک‌کاره) داوری‌های بین‌المللی را حمایت و تضمین کند که به‌موجب آن اختلافات بین بخش خصوصی یا فعالان تجاری را تنها میان آن‌ها و بدون مداخله اشخاص ثالث حل و فصل می‌کند (Ruscilla, Op Cit: 6).

با این حال، مسئله مهم درباره الزام به محرمانگی و حفظ حریم خصوصی در داوری‌های تجاری بین‌المللی این است که چنین الزام و تعهدی در وهله اول به توافق مشترک و قرارداد بین طرفین اختلاف مربوط است؛ یعنی چنین تعهد و الزامی را در قرارداد فی‌مابین خود درج کرده باشند یا نه؟ در وهله بعد و به عبارتی درج نشدن این موضوع در قرارداد، این قانون حاکم بر

قرارداد خواهد بود که تعیین می‌کند آیا تعهد ضمنی بر محرمانگی و حفظ حریم خصوصی در داوری‌های تجاری وجود دارد یا خیر؟ یا اینکه چون به صراحت در قرارداد ذکر نشده است چنین الزامی وجود نداشته و [در نتیجه] این اصل شفافیت است که باید غالب باشد (Szalay, Op Cit: 13).

### ۲-۳. شفافیت در داوری‌های تجاری بین‌المللی

هم موضوع و هم مفهوم شفافیت تنها مختص داوری‌های سرمایه‌گذاری نیست و داوری‌های تجاری بین‌المللی نیز ممکن است در مواردی محل چالش میان اصول شفافیت و محرمانگی قرار بگیرند. این مورد زمانی رخ می‌دهد که بحث منافع عمومی در داوری‌های تجاری نیز مطرح شود. البته با اینکه موضوع منافع عمومی در داوری معاهداتی سرمایه‌گذاری یا داوری‌های دولت - سرمایه‌گذار بسیار پررنگ‌تر است (Edited by Nakagawa, 2013: 20) مواردی از داوری‌های تجاری بین‌المللی وجود دارد که در آن‌ها وضعیت متفاوت بوده و بحث منافع عمومی اهمیت زیادی در آن‌ها پیدا می‌کند.

ممکن است موضوع منافع عمومی در دو حالت در داوری‌های تجاری بین‌المللی نمود پیدا کند. نخست: مواردی که دولت یا نهادهای دولتی در مقام یکی از طرفین دعوی در فرایند داوری قرار می‌گیرند. دوم: مواردی که افراد یا اشخاص خصوصی در صدد اعمال قوانین و مقررات دولتی و طرح ادعاهای قانونی و نه قراردادی هستند (Feldman, 2016: 10).

با توجه به تجربه اتاق بازرگانی بین‌المللی (ICC) و پرونده‌های مطرح‌شده در دیوان داوری بین‌المللی در حدود ۱۰ درصد از پرونده‌های داوری این مرکز، دولت یا نهادهای دولتی مشارکت دارند (Edited by W. Rovine, 2015: 60)؛ البته به‌منظور افزایش کارایی و تسهیل مشارکت دولت یا نهادهای دولتی در فرایند داوری آی سی سی، این مرکز، یک «گروه کاری درباره مشارکت دولت یا نهادهای دولتی در داوری» ایجاد کرده است<sup>۱</sup>

درحقیقت، با در نظر گرفتن مسئله منافع عمومی تفاوتی ندارد که داوری از نوع داوری تجاری با مداخله دولت و نهادهای دولتی باشد یا از نوع داوری سرمایه‌گذاری؛ به‌ویژه در مواردی که طرف بازنده داوری تجاری، دولت یا نهادهای دولتی باشد که در این صورت باید خسارات و

1. Report of the ICC Commission on Arbitration and ADR Task Force on Arbitration Involving States or State Entities, 2012: 2.

هزینه‌های مربوط به دعوی از منابع عمومی و دولتی تأمین شود (Feldman, Op Cit, 11). یکی از معروف‌ترین پرونده‌های مطرح شده در این زمینه، قضیه میتسوبیشی در ایالات متحده است که در آن دیوان عالی ایالات متحده، موضوع منافع عمومی را در دعاوی تجاری شناسایی کرد.<sup>۱</sup> اکنون با توجه به مقدمات ارائه شده در این قسمت این پرسش مطرح می‌شود که در مداخله دولت یا نهادهای دولتی در داوری‌های تجاری بین‌المللی، آیا باید فرایند رسیدگی داوری مطابق با اصل شفافیت ادامه داشته باشد، یا به صورت محرمانه برگزار گردد؟ به عبارت دیگر، آیا وجود منافع عمومی یا مشارکت دولت و نهادهای دولتی در جریان رسیدگی داوری تجاری، اصل شفافیت را جایگزین اصل محرمانگی خواهد کرد؟

در قضیه میتسوبیشی، با وجود اینکه دیوان عالی ایالات متحده موضوع منافع عمومی را شناسایی کرده بود، به طرفین داوری تجاری بین‌المللی این مجوز را داد تا فرایند رسیدگی داوری را به صورت محرمانه و خصوصی برگزار کنند. این تصمیم دیوان عالی در دیگر دادگاه‌های ایالات متحده، حتی در مواردی که منافع عمومی آثار عمیق تری نیز دارد مدنظر قرار گرفت (Argen, Op Cit, 211) در نتیجه، سیستم حقوقی ایالات متحده این اجازه را به داوری‌های تجاری بین‌المللی با مشارکت دولت یا نهادهای دولتی می‌دهد تا فرایند رسیدگی داوری را به صورت محرمانه و خصوصی برگزار کنند، حتی اگر منافع عمومی را تحت تأثیر قرار داده باشند.

با توجه به دلایلی که در حمایت از اصل شفافیت در داوری‌های سرمایه‌گذاری بیان شد، این دلایل درباره داوری‌های تجاری بین‌المللی که با مشارکت دولت یا نهادهای دولتی برگزار می‌شوند نیز قابل اعمال است؛ زیرا هدف از اعمال قواعد و مقررات شفافیت، حمایت و حفاظت از منافع عموم جامعه است و این موضوعیت که با مشارکت دولت در انواع داوری‌ها مطرح می‌شود. در نتیجه، تک تک افراد یک جامعه این حق را دارند تا درباره چنین مواردی که بر منافع آن‌ها تأثیر می‌گذارد، علم و آگاهی و حتی مشارکت داشته باشند، بدون توجه به اینکه داوری به صورت تجاری یا به صورت داوری سرمایه‌گذاری صورت بگیرد؛ البته با اینکه گرایش به شفافیت در داوری‌های تجاری بین‌المللی رشد آهسته‌ای دارد؛ در سال‌های اخیر اقدامات چشمگیری در برخی

---

1. Mitsubishi Motors Corp. v. Soler Chrysler-Plymouth, Inc. 473 U.S. 614 (1985)

مؤسسات و سازمان‌های داوری صورت گرفته است تا شفافیت در داوری‌های تجاری ارتقا یابد (Poorooye and Feehily, 2017: 309)، از جمله این مؤسسات و سازمان‌های داوری می‌توان به اتاق بازرگانی بین‌المللی،<sup>۱</sup> انجمن داوری آمریکا،<sup>۲</sup> اتاق داوری میلان<sup>۳</sup> و جامعه داوران دریایی<sup>۴</sup> اشاره کرد که در قواعد داوری پذیرفته خود، مقرراتی نیز برای افزایش شفافیت در فرایند رسیدگی داوری بیان می‌کنند (Ruscalla, Op Cit, 11).

علاوه بر این، برخی کشورها نیز در معاهدات دوجانبه از این نکته غافل نمانده و تلاش کرده‌اند تا با درج قواعد و مقررات مربوط به شفافیت، زمینه اعمال آن‌ها را در اختلافات بالقوه فیما بین فراهم کنند. برای مثال در قرارداد تجارت آزاد بین ایالات متحده و سنگاپور، طرفین بر لزوم برگزاری فرایند رسیدگی داوری به صورت شفاف و علنی تأکید کرده‌اند.<sup>۵</sup>

### ۳. ایجاد تعادل میان اصول محرمانگی و شفافیت در داوری‌های بین‌المللی

پیش‌تر بیان شد که در داوری‌های بین‌المللی، میان داوری تجاری بین‌المللی و داوری سرمایه‌گذاری بین‌المللی تمایز وجود دارد. در واقع، تعارض میان اصول شفافیت و محرمانگی زمانی به وجود می‌آید که منافع عمومی نقشی اساسی و اصلی در دعوی موضوع داوری اجرا می‌کنند. در چنین شرایطی، منافع فردی بخش خصوصی خواستار برگزاری محرمانه و خصوصی فرایند رسیدگی داوری و در تعارض با منافع عمومی جامعه است که خواهان شفافیت هرچه بیشتر در موضوع مورد اختلاف و رسیدگی داوری است. چنین تعارضی در داوری‌های سرمایه‌گذاری

1. International Chamber of Commerce (ICC), ICC Rules of Arbitration, effective 1 January 2012 (ICC Rules)

2. American Arbitration Association, (AAA) International Dispute Resolution Procedures (Including Mediation and Arbitration Rules), effective 1 June 2014 (AAA Rules)

3. Society of Maritime Arbitrators, (SMA), Maritime Arbitration Rules, effective 23 October 2013 (SMA Rules)

4. Chamber of Arbitration of Milan, Arbitration Rules, effective 1 January 2010 (CAM Rules)

5. United States – Singapore Free Trade Agreement, Available At:

[https://ustr.gov/sites/default/files/uploads/agreements/fta/singapore/asset\\_upload\\_file708\\_4036.pdf](https://ustr.gov/sites/default/files/uploads/agreements/fta/singapore/asset_upload_file708_4036.pdf), Last Visited: 2018-03-07.

بسیار معمول و محتمل است درحالی‌که در داوری‌های تجاری که معمولاً طرفین داوری اشخاص بخش خصوصی و غیردولتی هستند، تعارضی به وجود نمی‌آید و اصول محرمانگی و حریم خصوصی غلبه دارد (Poorooye and Feehily, Op Cit, 298-299). در نتیجه به محض بروز تمایز میان داوری تجاری و داوری سرمایه‌گذاری، تعیین این موضوع که آیا داوری به صورت محرمانه برگزار شود یا مطابق با قواعد شفافیت، کارچندان دشواری نخواهد بود.

تنها مورد چالش برانگیز زمانی است که موضوع منافع عمومی در داوری‌های تجاری بین‌المللی مطرح می‌شوند. عالم سیستم‌های حقوقی مختلف، دیدگاه‌های متفاوتی در مورد اعمال اصول شفافیت و محرمانگی دارند. با این حال، برای تعیین اینکه کدام اصل باید غالب باشد، دادگاه‌ها علاوه بر توجه به شرایط هر دعوی، به دلایل خاص مربوط به هر کدام از این اصول نیز توجه می‌کنند.

شاید بهترین و مطمئن‌ترین راه حل به منظور انطباق فرایند رسیدگی داوری با خواست و اراده طرفین، درج صریح این موضوع در شرط داوری یا در قراردادی جداگانه باشد. در واقع تنها انتخاب قانون حاکم بر قرارداد نمی‌تواند در تعیین موضوع شفافیت یا محرمانگی فرایند رسیدگی کافی باشد. چه بسا قوانین داخلی چنین مسائل و موضوعاتی را پیش‌بینی نکرده باشند. در نتیجه، برای اینکه طرفین قرارداد از آثار و نتایج انتخاب خویش مطمئن شوند، باید به شکلی صریح در قرارداد قید کنند که آیا خواستار برگزاری فرایند رسیدگی داوری به صورت محرمانه هستند یا بر طبق قواعد اصل شفافیت؛ در غیر این صورت طرفین ممکن است نتوانند به شرط ضمنی تعهد بر محرمانگی یا شفافیت استناد کنند.

حتی در برخی موارد که طرفین، قواعد مربوط به محرمانگی و شفافیت را به صراحت در قرارداد درج کرده باشند، برخی قواعد الزام آور در قوانین داخلی وجود دارند که الزاماتی متفاوت با آنچه طرفین در قرارداد خود ذکر کرده‌اند، را اعمال می‌کنند؛ چرا که برخی سیستم‌های حقوقی حامی اصل وفاداری<sup>۱</sup> به تعهدات و قراردادهای و برخی دیگر حامی اصل شفافیت هستند (18 Fabian, Op Cit). برای مثال درحالی که مطابق با رأی صادره در قضیه شرکت حمل و نقل علی علیه شیپارد تروگیر<sup>۲</sup>، سیستم حقوقی انگلیس، محرمانگی را تعهد ضمنی داوری به حساب می‌آورد، سیستم‌های حقوقی دیگر از جمله: ایالات متحده، استرالیا و سوئد نظر مخالف را برگزیده‌اند (Poorooye and Feehily, Op Cit, 287-295).

۱. اصل وفاداری به تعهدات قراردادها

1. Ali Shipping Corp v. Shipyard Trogir.

### نتیجه‌گیری

شفافیت، محرمانگی و نیز غیرعلنی بودن رسیدگی مهم‌ترین پایه‌های داوری بین‌المللی محسوب می‌شوند که با یکدیگر ارتباطی تنگاتنگ دارند. با این حال در مواردی این سه اصل مهم در موقعیتی متفاوت و گاه متضاد با یکدیگر قرار می‌گیرند. در واقع، تعارض میان اصول شفافیت و محرمانگی زمانی به وجود می‌آید که مسئله منافع عمومی نقشی اساسی و اصلی در دعوی موضوع داوری اجرا می‌کند. در چنین شرایطی، منافع فردی بخش خصوصی که خواستار برگزاری محرمانه و خصوصی ماندن فرایند رسیدگی داوری است در تعارض با منافع عمومی جامعه می‌باشد که شفافیت هرچه بیشتر در موضوع مورد اختلاف و رسیدگی داوری را می‌خواهد. بر این اساس، به‌منظور تبیین بهتر و روشن‌تر موضوع باید میان دو نوع داوری بین‌المللی یعنی داوری‌های سرمایه‌گذاری و داوری‌های تجاری بین‌الملل تمایز قائل باشیم.

در داوری‌های سرمایه‌گذاری یا داوری‌های دولت-سرمایه‌گذار، یکی از طرفین دعوی دولت یا نهادهای دولتی است؛ در حالی که در داوری‌های تجاری بین‌الملل معمولاً هر دو طرف دعوی افراد یا اشخاص بخش خصوصی و غیردولتی هستند. در واقع، تمایز میان این دو نوع داوری از این نظر اهمیت دارد که وقتی دولت یا نهادهای دولتی به‌مثابه یکی از طرفین داوری قرار می‌گیرند، بحث مربوط به منافع عمومی جامعه به مسئله اساسی قرارداد تبدیل می‌شود که نیازمند و خواهان شفافیت در فرایند حل و فصل اختلافات از طریق داوری است.

درحقیقت، مهم‌ترین و اصلی‌ترین ذی‌نفع در قراردادهای دولتی و فرایند رسیدگی داوری، عموم جامعه هستند که وجود این امر سبب می‌شود این موضوع دلیلی مشروع و قابل توجیه برای محدودیت اصول محرمانگی و حریم خصوصی و اعمال اصل شفافیت در داوری‌های سرمایه‌گذاری باشد. به عبارت دیگر، در موردی که بحث منافع عمومی در داوری‌های بین‌المللی مطرح می‌شود به دلایلی که در بند ۲-۱ گفته شد؛ محرمانگی باید به نفع اصل شفافیت کنار گذاشته شود.

بحث حفظ منافع عمومی و حمایت از آن، منحصر به داوری‌های سرمایه‌گذاری نیست و شاید در داوری‌های تجاری بین‌المللی نیز مطرح شود. این موضوع زمانی رخ می‌دهد که دولت یا نهادهای دولتی به‌مثابه یکی از طرفین دعوی در فرایند داوری تجاری بین‌المللی قرار بگیرند. مسئله

چالش برانگیز در این گونه موارد، تعیین این است که در داوری‌های تجاری با مشارکت دولت یا نهادهای دولتی کدام یک از اصول محرمانگی یا شفافیت باید حاکم بر فرایند رسیدگی باشند. با توجه به دلایلی که در حمایت از اصل شفافیت در داوری‌های سرمایه‌گذاری بیان شد، چنین به نظر می‌رسد درباره داوری‌های تجاری بین‌المللی که با مشارکت دولت یا نهادهای دولتی برگزار می‌شوند، ترجیح اصل شفافیت بر محرمانگی قابل‌اعمال است؛ زیرا هدف از اعمال قواعد و مقررات مربوط به شفافیت حمایت و حفاظت از منافع عموم جامعه است و این موضوعی است که می‌تواند با مشارکت دولت در انواع داوری‌ها مطرح شود. در نتیجه این حق عمومی تک‌تک افراد جامعه است که درباره چنین مواردی که بر منافع آنها تأثیر می‌گذارد، آگاهی و حتی مشارکت داشته باشند؛ بدون توجه به اینکه داوری به صورت تجاری یا به صورت داوری سرمایه‌گذاری صورت گرفته باشد.

## کتاب نامه منابع و مآخذ

- American Arbitration Association .(2014). *International Dispute Resolution Procedures* (Including Mediation and Arbitration Rules). effective 1 June 2014 (AAA Rules).
- Argen, R. (2014). *Ending Blind Spot Justice: Broadening the Transparency Trend in International Arbitration*. Brooklyn Journal of International Law. Vol 40. Issue 1.
- Chamber of Arbitration of Milan. (2010). *Arbitration Rules*. effective 1 January 2010 (CAM Rules).
- Edited by Malatesta. A. and Sali, R .(2013). *The Rise of Transparency in International Arbitration*. Published by JurisNet.
- Edited by Nakagawa, J .(2013). *Transparency in International Trade and Investment Dispute Settlement*. Published by Routledge.
- Edited by W. Rovine, A. (2015). *Contemporary Issues in International Arbitration and Mediation The Fordham Papers*. ۲۰۱۴.
- Feldman, M. (2016). *International Arbitration and Transparency*. Peking University School of Transnational Law Research Paper No. 16-12.
- ICSID. *Amendment of ICSID's Rules and Regulations*. Available at: <<https://icsid.worldbank.org/en/Pages/about/Amendment-of-ICSID-Rules-and-Regulations.aspx>>. Last Visited: 2018-02-21.
- Fabian, K. (2011). *Confidentiality in International Commercial Arbitration :To Whom Does the Duty of Confidentiality Extend in Arbitration?* LLM Thesis. Central European University.
- G. Buys, c. (2003). *The Tensions Between Confidentiality and Transparency in International Arbitration*. The American Review of International Arbitration. Vol 14.
- Poorooye, A. and Feehily. (2017). *Confidentiality and Transparency in International Commercial Arbitration Finding the Right Balance*. Harvard Negotiation Law Review. Vol 22.
- R. Crook, J. (2009). *Joint Study Panel on Transparency in International Commercial Arbitration*. ILSA Journal of International and Comparative Law. Vol 15. Issue 2.
- Redfern, A. and Hunter, M. (2004). *Law and Practice of International Commercial Arbitration*. Published by Sweet and Maxwell.
- Report by the Committee on International Commercial Disputes of the Association of the Bar of the City of New York. (2014). *Publication of International Arbitration awards and Decisions*. New York City Bar.
- Report of the ICC Commission on Arbitration and ADR Task Force on Arbitration Involving States or State Entities (2012). *Arbitration Involving States and State Entities under the ICC Rules of Arbitration* (“ICC Report on Arbitration Involving States”).

- Ruscalla, G. (2015). *Transparency in International Arbitration Any Concrete (Need to Codify the Standard)?* Groningen Journal of International Law. Vol. 3(1): International Arbitration and Procedure.
- Society of Maritime Arbitrators. Maritime Arbitration Rules. effective 23 October 2013 (SMA Rules).
- Szalay, C. (2015-2016). *Arbitration and Transparency— Relations Between a Private Environment and a Fundamental Requirement*. Master Thesis. Tilburg University. LLM International Business Law.
- United Nations Commission on International Trade Law. Transparency Registry (a repository for the publication of information and documents in treaty-based investor-State arbitration). Available at: <<http://www.uncitral.org/transparency-registry/en/introduction.html>> Last Visited: 2018-02-21.
- United Nations Commission on International Trade Law. UNCITRAL Rules on Transparency in Treaty-based Investor-State Arbitration (effective date: 1 April 2014). Available at: <[http://www.uncitral.org/uncitral/en/uncitral\\_texts/arbitration/2014Transparency.html](http://www.uncitral.org/uncitral/en/uncitral_texts/arbitration/2014Transparency.html)>. Last Visited: 2018-02-20.
- United Nations Commission on International Trade Law. United Nations Convention on Transparency in Treaty-based Investor-State Arbitration (New York, 2014) (the "Mauritius Convention on Transparency"). Available at: <[http://www.uncitral.org/uncitral/en/uncitral\\_texts/arbitration/2014Transparency\\_Convention.html](http://www.uncitral.org/uncitral/en/uncitral_texts/arbitration/2014Transparency_Convention.html)>, Last Visited: 2018-02-20.
- United States- Singapore Free Trade Agreement. Available at: <[https://ustr.gov/sites/default/files/uploads/agreements/fta/singapore/asset\\_upload\\_file708\\_4036.pdf](https://ustr.gov/sites/default/files/uploads/agreements/fta/singapore/asset_upload_file708_4036.pdf)> Last Visited: 2018-03-07.
- Weixia, G (2006). *Confidentiality Revisited: Blessing or Curse in International Commercial Arbitration?* American Review of International Arbitration. Vol 15.